

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่
กรณีทุจริตการใช้จ่ายเงินทอรองราชการ

กรมบัญชีกลางได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๑๐.๒/๕๐๘๐๓ ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๕ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า ด้วยกรมการปกครอง และจังหวัดน่านขอให้กรมบัญชีกลางพิจารณาตอบข้อหารือเพื่อให้ได้ข้อยุติในประเด็นข้อหาหรือทำนองเดียวกันว่า กรณีที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคได้รายงานผลการตรวจสอบสืบสวนเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินงบประมาณแผ่นดินตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินทอรองราชการ เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๖ แล้วพบการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างโดยไม่ชอบ เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย โดยขอให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการตามพระราชบัญญัติ ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ แต่โดยที่หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องมีปัญหาเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ และมีความเห็นไม่สอดคล้องกันว่า หน่วยงานของรัฐที่ได้รับความเสียหายในแต่ละกรณิดังกล่าว เป็นหน่วยงานใด และหัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องซึ่งจะต้องร่วมกันแต่งตั้งคณะกรรมการ สอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบได้แก่หน่วยงานของรัฐแห่งใดบ้าง นอกจากนี้ กรมบัญชีกลาง ในฐานะหน่วยงานกลางที่ควบคุมการกำกับดูแลการเบิกจ่ายเงินงบกลางจะต้องเข้าร่วมในการแต่งตั้ง คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบในกรณีนี้ด้วยหรือไม่ โดยข้อเท็จจริง และความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในแต่ละประเด็นสรุปได้ดังนี้

๑. กรณีข้อหาหรือของกรมการปกครอง

๑.๑ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ ๖ (จังหวัดอุดรธานี) ได้มีหนังสือลับมาก ที่ ตผ ๐๐๓๕ อด/๑๔๖๘ ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๔ ถึงอธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย แจ้งว่าได้ตรวจสอบสืบสวนการจัดซื้อผ้าห่มกันหนาวของสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเลย ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๐ ซึ่งใช้เงินทอรองราชการตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินทอรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๖ พบว่าการจัดซื้อเป็นไปโดยมิชอบทำให้ทางราชการได้รับความเสียหาย ขอให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยดำเนินการทางอาญา ทางวินัย และทางละเมิดแก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

๑.๒ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้มีหนังสือลับมาก ด่วนมาก ที่ มท ๐๖๐๒/๑๑๒ ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๔ ถึงอธิบดีกรมการปกครองแจ้งว่า การจัดซื้อผ้าห่มดังกล่าวเป็นการจัดซื้อโดยใช้เงินทอรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินของที่ทำกรปกครองจังหวัดเลยตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินทอรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๖ ข้อ ๗ (๘) ที่ใช้บังคับอยู่ในขณะนั้น

กรมการปกครองจึงเป็นหน่วยงานของรัฐที่ได้รับความเสียหาย และเป็นกรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐแห่งหนึ่ง ทำให้เกิดความเสียหายแก่หน่วยงานของรัฐอีกแห่งหนึ่ง ซึ่งตามข้อ ๑๐ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ กำหนดให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่ได้รับความเสียหายและหัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่ผู้นั้นสังกัดมีอำนาจร่วมกันพิจารณาแล้วลงนามในคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการฉบับเดียวกัน จึงขอให้กรมการปกครองเป็นผู้ออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

๑.๓ กรมการปกครองมีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๗.๓/๘๐๑ ลงวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๕ ถึงกรมบัญชีกลางเพื่อขอหารือว่าหน่วยงานที่ได้รับความเสียหายเป็นหน่วยงานใด โดยกรมการปกครองมีความเห็นว่า กรมการปกครองมิได้เป็นหน่วยงานของรัฐที่ได้รับความเสียหาย เนื่องจากเงินอุดหนุนจากรัฐบาลได้เป็นเงินที่กรมการปกครองขอตั้งเป็นงบประมาณรายจ่ายประจำปี แต่เป็นเงินที่กำหนดให้มีขึ้นโดยระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินอุดหนุนจากรัฐบาลเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๖ แม้ระเบียบดังกล่าวจะกำหนดให้ที่ทำการปกครองจังหวัดมีวงเงินอุดหนุนจากรัฐบาลอยู่ก็ตาม กรมการปกครองก็มิได้มีหน้าที่ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัย หน้าที่ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยเป็นของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตามข้อ ๑ (๗) แห่งกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. ๒๕๔๕ ประกอบกับอำนาจในการอนุมัติจ่ายเงินเป็นของผู้ว่าราชการจังหวัดตามข้อ ๘ (๘) ของระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินอุดหนุนจากรัฐบาลเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๖ อีกทั้งกรณีนี้มิได้มีเจ้าหน้าที่ในสังกัดกรมการปกครองเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องด้วย อันจะทำให้กรมการปกครองมีอำนาจในการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

๒. กรณีข้อหาหรือของจังหวัดน่าน

๒.๑ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ ๙ (จังหวัดลำปาง) ได้มีหนังสือลับมาก ที่ ตผ ๐๐๓๘ ลป/๐๐๕ ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดน่าน แจ้งว่าได้ตรวจสอบสืบสวนกรณีกล่าวหาว่าจังหวัดน่านได้รับงบประมาณพัฒนาจังหวัดสำหรับปีงบประมาณ ๒๕๔๘ อำนาจอนุมัติอยู่ที่ผู้ว่าราชการจังหวัดน่าน หลายโครงการมีการทุจริตซึ่งโครงการดังกล่าวเป็นโครงการที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติจังหวัดน่าน (ก.ช.ภ.จ. น่าน) และผู้ว่าราชการจังหวัดน่านได้มอบอำนาจให้นายอำเภอที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ดำเนินการสั่งซื้อสิ่งจำเป็นผู้ว่าราชการจังหวัดในวงเงินที่อนุมัติตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินอุดหนุนจากรัฐบาลเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๖ ขอให้จังหวัดน่านดำเนินการหาผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายเสียหายทางละเมิดแก่หน่วยงานของรัฐ

๒.๒ จังหวัดน่านมีหนังสือถึงที่ทำการปกครองจังหวัดน่าน แจ้งให้ดำเนินการตามข้อสั่งการของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ ๙ (จังหวัดลำปาง)

๒.๓ ที่ทำการปกครองจังหวัดน่านได้มีหนังสือลับมาก ที่ นน ๐๐๑๗.๑/๑๗๙ ลงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดน่านแจ้งความเห็นว่าการแก้ไขปัญหายุ่งยากโดยคณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติจังหวัดน่าน (ก.ช.ภ.จ.น่าน) นั้น ปัจจุบันเป็นโครงการที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดน่าน ผู้เสียหายจึงได้แก่สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดน่านซึ่งเป็นหน่วยงานที่เป็นเจ้าของงบประมาณ และผู้ไปทำละเมิด คือ เจ้าหน้าที่ในสังกัดกรมการปกครอง ข้าราชการส่วนท้องถิ่น

และข้าราชการกรมชลประทาน ที่ทำการปกครองจังหวัดน่านมิใช่เป็นเจ้าของงบประมาณโดยตรง จึงมิใช่ผู้เสียหาย ในกรณีนี้จึงไม่สามารถดำเนินการหาตัวผู้รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายได้

๒.๔ จังหวัดน่านได้แจ้งให้สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดน่าน ดำเนินการหาตัวเจ้าหน้าที่ผู้ต้องรับผิดชอบตามละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ

๒.๕ สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดน่านได้มีบันทึกข้อความ ด่วนที่สุด ที่ นน. ๐๐๓๔.๓/๒๑๙๕ ลงวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๕๕ แจ้งความเห็นไปยังผู้ว่าราชการ จังหวัดน่านว่า เงินงบประมาณเพื่อแก้ไขปัญหาภัยแล้งเป็นการใช้จ่ายเงินในอำนาจของผู้ว่าราชการ จังหวัด เพื่อให้การช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินตามข้อ ๗ (๘) ของระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๖ ที่ใช้บังคับ อยู่ในขณะนั้น ซึ่งขณะเกิดการกระทำความผิดดังกล่าววงเงินอุดหนุนราชการอยู่ที่ที่ทำการปกครอง จังหวัดน่าน อันเป็นหน่วยงานบริหารราชการส่วนภูมิภาคของกรมการปกครอง ดังนั้น กรมการปกครอง จึงเป็นหน่วยงานที่ได้รับความเสียหาย และผู้ที่เกี่ยวข้องซึ่งอาจต้องเป็นผู้รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนนั้น เป็นเจ้าหน้าที่ในสังกัดกรมการปกครอง เจ้าหน้าที่ของกรมชลประทาน และเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่ โดยไม่ปรากฏว่ามีเจ้าหน้าที่สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จังหวัดน่านร่วมกระทำความผิดแต่อย่างใด สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดน่านจึงไม่มี อำนาจที่จะดำเนินการกรณีดังกล่าวได้ กรมการปกครอง กรมชลประทาน และองค์การบริหารส่วนตำบล ที่เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องสังกัด จึงต้องร่วมกันแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ ทางละเมิดตามข้อ ๘ และข้อ ๑๐ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติ เกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ เพื่อหาตัวผู้ที่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย ให้แก่ทางราชการ

๒.๖ จังหวัดน่านได้มีหนังสือขอหารือไปยังกระทรวงมหาดไทยว่าหน่วยงานใด เป็นผู้เสียหายและมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ กรณีดังกล่าว

๒.๗ กระทรวงมหาดไทยได้มีหนังสือ ลับ ที่ มท ๐๒๐๘.๑/๓๓๐๐ ลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๕๕ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดน่าน แจ้งความเห็นสรุปได้ว่า การดำเนินโครงการ ในปี พ.ศ. ๒๕๔๘ ขณะเกิดเหตุใช้งบตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการ เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๖ ตามข้อ ๗ (๘) และข้อ ๘ (๘) ซึ่งตั้งอยู่ที่ ที่ทำการปกครองจังหวัด แห่งละ ๕๐ ล้านบาท แต่ไม่มีการโอนเงินดังกล่าวไปยังจังหวัดนั้น ๆ โดยผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้มีอำนาจอนุมัติ เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดอนุมัติการจ่ายเงินแล้ว ที่ทำการปกครอง จังหวัดจะวางฎีกาให้คลังจังหวัดส่งให้กรมบัญชีกลางทำการเบิกจ่ายจากงบกลางต่อไป เมื่อส่วนราชการได้จ่ายเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินไปแล้วต้องจัดทำ รายงานการใช้จ่ายเพื่อดำเนินการขอรับการจัดสรรเงินงบประมาณรายจ่ายชดใช้เงินอุดหนุนราชการ ที่ใช้จ่ายไป และกรณีนี้มีเจ้าหน้าที่ของรัฐเกี่ยวข้องหลายหน่วยงาน หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวข้องต้องร่วมกันแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดกรณีดังกล่าว ตามนัยข้อ ๘ และข้อ ๑๑ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับ ความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ โดยหน่วยงานเจ้าของงบประมาณที่เสียหาย ควรเป็นกรมการปกครอง เนื่องจากมีที่ทำการปกครองจังหวัดน่านซึ่งเป็นหน่วยงานในสังกัดเป็น เจ้าของเรื่องทั้งเงินตั้งอยู่ในขณะเกิดเหตุตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการ

เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๖ แต่มีความเห็นฝ่ายข้างน้อยเห็นว่า ควรเป็นสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย เนื่องจากผู้มีอำนาจอนุมัติจ่ายเงินเป็นผู้ว่าราชการจังหวัดน่าน สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย โดยมีกรมบัญชีกลางเป็นผู้เบิกจ่ายเงินจากงบกลางให้แก่ส่วนราชการผู้เบิก

๒.๘ สำนักงานอัยการจังหวัดน่านมีหนังสือ ที่ อส ๐๐๔๒(นน)/๔๙๘ ลงวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ถึงปลัดจังหวัดน่านแจ้งความเห็นของสำนักงานอัยการสูงสุดตอบข้อหารือ ประเด็นดังกล่าวว่า ตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๖ ข้อ ๗ (๘) กำหนดให้จังหวัดมีเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยฯ ในการให้และสนับสนุนการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติที่ยังไม่ได้เงินงบประมาณรายจ่าย ไว้ที่ทำการปกครองจังหวัด ๕๐ ล้านบาท ส่วนการอนุมัติจ่ายเงินทดรองราชการให้เป็นอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดตามข้อ ๘ (๘) ตามมติที่คณะกรรมการ ก.ช.ภ.จ. ซึ่งมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานพิจารณาอนุมัติค่าใช้จ่ายตามข้อ ๑๒ และเมื่อใช้จ่ายไปแล้ว ระเบียบข้อ ๓๒ (๒) จังหวัดต้องขอรับจัดสรรเงินงบประมาณรายจ่ายชดเชยเงินทดรองราชการซึ่งอยู่ในการดูแลของที่ทำการปกครองจังหวัดน่าน ที่ทำการปกครองจังหวัดน่านจึงเป็นเพียงผู้ที่กระทรวงการคลังได้มอบหมายให้เป็นผู้ถือเงินทดรองไว้เท่านั้น อธิบดีกรมการปกครองซึ่งที่ทำการปกครองจังหวัดน่านเป็นหน่วยงานในสังกัดเองก็ไม่มีอำนาจอนุมัติเบิกจ่ายเงินดังกล่าวได้ จังหวัดจึงมีฐานะเป็นเจ้าของและมีอำนาจอนุมัติเงินทดรองดังกล่าวได้ เมื่อ ก.ช.ภ.จ. น่าน ได้อนุมัติโครงการขุดลอกเปิดทางน้ำให้อำเภอเชียงกลาง ๑๒ โครงการ อำเภอเมืองน่าน ๒๗ โครงการ และอำเภอท่าวังผา ๑๓ โครงการ ของงบประมาณปี ๒๕๔๘ จังหวัดน่านได้มอบอำนาจให้นายอำเภอเป็นผู้ดำเนินการสั่งซื้อสิ่งจ้างแทนผู้ว่าราชการจังหวัดน่านในวงเงินที่อนุมัติ แต่ปรากฏว่ามีการทุจริตในการจัดทำราคากลางสูงกว่าความเป็นจริง ทำให้ราชการได้รับความเสียหาย ๑๕,๘๐๓,๐๐๐ บาท และตรวจรับงานและควบคุมงานไม่เป็นตามข้อกำหนดในสัญญา ทำให้ราชการเสียหาย ๔๔๐,๔๓๘.๐๖ บาท กรณีจึงถือว่าเป็นการทุจริตเงินทดรองราชการของจังหวัดน่าน จังหวัดน่านจึงเป็นผู้เสียหาย

๒.๙ จังหวัดน่านได้มีหนังสือถึงอธิบดีกรมบัญชีกลาง ขอรื้อว่าหน่วยงานใดเป็นหน่วยงานที่เสียหายและมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบตามพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาข้อหารือของกรมบัญชีกลาง โดยมีผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียดข้อเท็จจริงแล้ว เห็นว่าข้อหารือนี้มีประเด็นที่ต้องพิจารณารวมสองประเด็นและมีความเห็นในแต่ละประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง การที่เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างโดยใช้จ่ายจากเงินทดรองราชการตามข้อ ๗ (๘) ของระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๖ เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย หน่วยงานของรัฐได้รับความเสียหายในแต่ละกรณีคือหน่วยงานใด และหัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องที่จะต้องร่วมกันแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดได้แก่หน่วยงานของรัฐแห่งใด เห็นว่า ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐแห่งใดปฏิบัติหน้าที่ก่อให้เกิด

ความเสียหายต่อทรัพย์สินของหน่วยงานของรัฐ ความในข้อ ๘ วรรคหนึ่ง^๑ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ได้กำหนดให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐแห่งนั้นแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดขึ้นโดยไม่ชักช้า เพื่อพิจารณาเสนอความเห็นเกี่ยวกับผู้ต้องรับผิดและจำนวนค่าสินไหมทดแทนที่ผู้นั้นต้องชดใช้ ดังนั้น หัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดจึงหมายถึงหัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่เป็นเจ้าของทรัพย์สินที่ได้รับความเสียหาย ส่วนการพิจารณาว่าหน่วยงานใดเป็นเจ้าของทรัพย์สินที่ได้รับความเสียหายนั้น ในเรื่องนี้คณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมใหญ่กรรมการร่างกฎหมาย) และคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมายคณะพิเศษ) ได้เคยวินิจฉัยในปัญหาทำนองเดียวกันนี้ไว้แล้วในเรื่องเสร็จที่ ๕/๒๕๒๘^๒ และเรื่องเสร็จที่ ๓๖๖/๒๕๔๑^๓ ตามลำดับ ว่า ในทางปฏิบัติให้ถือว่าหน่วยงานของรัฐที่ได้รับจัดสรรงบประมาณเพื่อจัดหาทรัพย์สินเป็นหน่วยงานของรัฐที่เป็นเจ้าของทรัพย์สินที่ได้รับความเสียหาย

เมื่อข้อหาหรือของกรมการปกครองและจังหวัดน่านปรากฏข้อเท็จจริงทำนองเดียวกันว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐได้ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายเป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย โดยการจัดซื้อจัดจ้างดังกล่าวได้ใช้จ่ายจากเงินอุดหนุนราชการซึ่งเป็นวงเงินที่ตั้งอยู่ที่ทำการปกครองจังหวัดตามข้อ ๗ (๘)^๔ ของระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๖ โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้อนุมัติการจ่ายเงินตามข้อ ๘ (๘)^๕ ด้วยเหตุนี้ ในกรณีนี้ที่ทำการปกครองจังหวัดซึ่งเป็นส่วนราชการที่ได้รับจัดสรรเงินอุดหนุนราชการได้เบิกเงินอุดหนุนราชการจากคลังเพื่อทอดรองจ่ายช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินไปพลางก่อนแล้วก็มีหน้าที่ต้องรีบดำเนินการขอรับการจัดสรรเงินงบประมาณ

^๑ข้อ ๘ เมื่อเกิดความเสียหายแก่หน่วยงานของรัฐแห่งใด และหัวหน้าหน่วยงานของรัฐแห่งนั้นมีเหตุอันควรเชื่อว่าจะเกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐแห่งนั้น ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐดังกล่าวแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดขึ้นคณะหนึ่ง โดยไม่ชักช้า เพื่อพิจารณาเสนอความเห็นเกี่ยวกับผู้ต้องรับผิดและจำนวนค่าสินไหมทดแทนที่ผู้นั้นต้องชดใช้

ฯลฯ

ฯลฯ

^๒บันทึก เรื่อง การเกี่ยวกับอำนาจฟ้อง (กรณีทรัพย์สินของโรงพยาบาลหรือสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเสียหายเนื่องจากการกระทำละเมิดทางแพ่ง สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขหรือผู้ว่าราชการจังหวัดจะเป็นผู้มีอำนาจฟ้อง) ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๕๐๑/๑๙ ลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๒๘ ถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

^๓บันทึก เรื่อง หัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

^๔ข้อ ๗ ให้ส่วนราชการมีวงเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินสำหรับภัยพิบัติแต่ละครั้งหรือแต่ละเหตุการณ์ ในการให้หรือสนับสนุนการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติในระหว่างที่ยังไม่ได้รับเงินงบประมาณรายจ่าย ดังนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(๘) ที่ทำการปกครองจังหวัด แห่งละ ๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ฯลฯ

ฯลฯ

^๕ข้อ ๘ การอนุมัติจ่ายเงินอุดหนุนราชการภายในวงเงินตามข้อ ๗ ให้เป็นอำนาจของผู้ดำรงตำแหน่ง ดังต่อไปนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(๘) ผู้ว่าราชการจังหวัด สำหรับกรณีข้อ ๗ (๘) เว้นแต่การอนุมัติจ่ายเงินอุดหนุนราชการของอำเภอหรือกิ่งอำเภอภายในวงเงินที่จัดสรรให้ ให้เป็นอำนาจของนายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ แล้วแต่กรณี

ฯลฯ

ฯลฯ

รายจ่ายเพื่อชดใช้เงินทดรองราชการตามข้อ ๒๘^๖ และข้อ ๓๐^๗ ของระเบียบกระทรวงการคลังดังกล่าว ดังนั้น เมื่อมีการทุจริตการใช้จ่ายเงินทดรองราชการ ที่ทำการปกครองจังหวัดในฐานะส่วนราชการ ที่ได้รับจัดสรรวงเงินทดรองราชการจึงเป็นส่วนราชการที่ได้รับความเสียหาย แต่โดยที่ที่ทำการปกครอง จังหวัดเป็นราชการบริหารส่วนภูมิภาคของกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ตามข้อ ๒ ข. (๑)^๘ แห่งกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. ๒๕๔๕ จึงไม่มีฐานะเป็น นิติบุคคลตามกฎหมาย ประกอบกับคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะพิเศษ) ได้เคยวินิจฉัยไว้ในเรื่องเสร็จที่ ๓๐๗/๒๕๔๑^๙ ว่า ความรับผิดทางละเมิดในเรื่องความเสียหาย ต่อทรัพย์สิน หน่วยงานของรัฐที่เสียหายต้องอยู่ในฐานะเป็นนิติบุคคล ดังนั้น เมื่อเกิดความเสียหาย ขึ้นกับวงเงินทดรองราชการที่ตั้งอยู่ที่ที่ทำการปกครองจังหวัด กรมการปกครองในฐานะหน่วยงาน ต้นสังกัดจึงเป็นหน่วยงานของรัฐที่ได้รับความเสียหาย และอธิบดีกรมการปกครองในฐานะหัวหน้า หน่วยงานของรัฐที่เป็นเจ้าของทรัพย์สินที่ได้รับความเสียหายย่อมมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการ สอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดในกรณีดังกล่าวได้

ส่วนกรณีของผู้ว่าราชการจังหวัดจะมีหน้าที่ต้องร่วมแต่งตั้งคณะกรรมการ สอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดด้วยหรือไม่ นั้น แม้ข้อ ๘ (๘)^{๑๐} ของระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๖ จะกำหนดให้ ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้มีอำนาจอนุมัติจ่ายเงินทดรองราชการภายในวงเงินที่ตั้งอยู่ที่ที่ทำการปกครอง จังหวัดก็ตาม แต่อำนาจดังกล่าวเป็นเพียงอำนาจในทางบริหารที่เกิดขึ้นโดยผลของมาตรา ๕๔^{๑๑}

^๖ข้อ ๒๘ เมื่อผู้มีอำนาจตามข้อ ๘ อนุมัติการจ่ายเงินทดรองราชการเพื่อดำเนินการช่วยเหลือ ผู้ประสบภัยพิบัติแล้ว ให้ส่วนราชการตามข้อ ๗ เบิกเงินจากคลังเป็นเงินทดรองราชการเพื่อรองจ่ายไปพลางก่อน ตามที่กำหนดในระเบียบนี้

^๗ข้อ ๓๐ เมื่อส่วนราชการได้จ่ายเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน ไปแล้ว ให้รับดำเนินการขอรับการจัดสรรเงินงบประมาณรายจ่าย เพื่อชดใช้เงินทดรองราชการตามหลักเกณฑ์ ที่กำหนดในหมวดนี้ และเมื่อได้รับการจัดสรรเงินงบประมาณรายจ่ายแล้ว ให้เบิกเงินงบประมาณรายจ่ายดังกล่าว โดยวิธีเบิกหักหลักส่งเพื่อชดใช้เงินทดรองราชการโดยเร็ว

^๘ข้อ ๒ ให้แบ่งส่วนราชการกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ดังนี้

๑. ราชการบริหารส่วนภูมิภาค

๑. ราชการบริหารส่วนภูมิภาค

๒. ราชการบริหารส่วนภูมิภาค

(๑) ที่ทำการปกครองจังหวัด

๑. ราชการบริหารส่วนภูมิภาค

๑. ราชการบริหารส่วนภูมิภาค

^๙บันทึก เรื่อง แนวทางปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติ เกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๖๐๑/๔๘๑ ลงวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๔๑ ถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

^{๑๐}โปรดดูเชิงอรรถที่ ๕, ข้างต้น

^{๑๑}มาตรา ๕๔ ในจังหวัดหนึ่ง ให้มีผู้ว่าราชการจังหวัดคนหนึ่งเป็นผู้รับนโยบายและคำสั่งจาก นายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาล คณะรัฐมนตรี กระทรวง ทบวง กรม มาปฏิบัติให้เหมาะสมกับท้องที่และ ประชาชน และเป็นหัวหน้าบังคับบัญชาบรรดาข้าราชการฝ่ายบริหาร ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในราชการส่วนภูมิภาคในเขต จังหวัด และรับผิดชอบในราชการจังหวัดและอำเภอ และจะให้มีรองผู้ว่าราชการจังหวัด หรือผู้ช่วยผู้ว่าราชการ จังหวัด หรือทั้งรองผู้ว่าราชการจังหวัดและผู้ช่วยผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการแทนผู้ว่าราชการ จังหวัดก็ได้

รองผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ช่วยผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการฝ่ายบริหาร ส่วนภูมิภาคในเขตจังหวัด และรับผิดชอบในราชการรองจากผู้ว่าราชการจังหวัด

ผู้ว่าราชการจังหวัด รองผู้ว่าราชการจังหวัด และผู้ช่วยผู้ว่าราชการจังหวัดสังกัด กระทรวงมหาดไทย

แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ที่กำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นหัวหน้าบังคับบัญชาบรรดาข้าราชการฝ่ายบริหารซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในราชการส่วนภูมิภาคในเขตจังหวัดเท่านั้น ผู้ว่าราชการจังหวัดจึงไม่ใช่หัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่เป็นเจ้าของทรัพย์สินที่ได้รับความเสียหายและไม่มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดในกรณีนี้

สำหรับการพิจารณาว่าหัวหน้าหน่วยงานของรัฐแห่งใดจะมีหน้าที่แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดร่วมกับอธิบดีกรมการปกครองในฐานะหัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่ได้รับความเสียหายนั้น สามารถแยกพิจารณาได้สองกรณี ดังนี้

(๑) กรณีข้อหาหรือของกรมการปกครอง ซึ่งกรมการปกครองได้รับความเสียหายจากการที่เจ้าหน้าที่ของสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเลย กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ใช้จ่ายเงินทดรองราชการตามข้อ ๗ (๘)^{๑๒} ของระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๖ ในการจัดซื้อผ้าห่มกันหนาวโดยมิชอบ ทำให้ทางราชการได้รับความเสียหาย จึงเป็นกรณีที่เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐแห่งหนึ่งทำให้เกิดความเสียหายแก่หน่วยงานของรัฐอีกแห่งหนึ่งตามข้อ ๙^{๑๓} ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งข้อ ๑๐^{๑๔} ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีดังกล่าวกำหนดให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่ได้รับความเสียหายและหัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่ผู้นั้นสังกัดมีอำนาจร่วมกันแต่งตั้งคณะกรรมการ ดังนั้น อธิบดีกรมการปกครองในฐานะหัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่ได้รับความเสียหายและอธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในฐานะหัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่ผู้ทำให้เกิดความเสียหายสังกัดอยู่ จึงมีอำนาจร่วมกันแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดในกรณีนี้

(๒) กรณีข้อหาหรือของจังหวัดน่าน ซึ่งกรมการปกครองได้รับความเสียหายจากการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐหลายหน่วยงาน ได้แก่ กรมการปกครอง กรมชลประทาน และองค์การบริหารส่วนตำบลที่เกี่ยวข้อง ใช้จ่ายเงินทดรองราชการตามข้อ ๗ (๘) ของระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วย

^{๑๒} โปรดดูเชิงอรรถที่ ๔, ข้างต้น

^{๑๓} ข้อ ๙ ถ้าเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐแห่งหนึ่งทำให้เกิดความเสียหายแก่หน่วยงานของรัฐอีกแห่งหนึ่ง ให้เจ้าหน้าที่ผู้ทำให้เกิดความเสียหายแจ้งต่อผู้บังคับบัญชา และให้มีการรายงานตามลำดับชั้นจนถึงหัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่ตนสังกัด เว้นแต่

(๑) ถ้าเจ้าหน้าที่ผู้ทำให้เกิดความเสียหายเป็นรัฐมนตรี ให้แจ้งต่อนายกรัฐมนตรี

(๒) ถ้าเจ้าหน้าที่ผู้ทำให้เกิดความเสียหายเป็นกรรมการที่ตั้งขึ้นเพื่อปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐแห่งใด ให้แจ้งต่อหัวหน้าหน่วยงานของรัฐแห่งนั้น

(๓) ถ้าเจ้าหน้าที่ผู้ทำให้เกิดความเสียหายเป็นผู้ซึ่งไม่ได้สังกัดหน่วยงานของรัฐแห่งใด ให้แจ้งต่อกระทรวงการคลัง

(๔) ถ้าเจ้าหน้าที่ผู้ทำให้เกิดความเสียหายเป็นผู้ซึ่งไม่มีผู้บังคับบัญชาและมิใช่ผู้ปฏิบัติงานในราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจที่จัดตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา หรือหน่วยงานอื่นของรัฐตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ ให้แจ้งต่อผู้มีอำนาจกำกับดูแล ผู้แต่งตั้งตน หรือผู้ซึ่งสั่งให้ตนปฏิบัติงานให้แก่หน่วยงานของรัฐ

^{๑๔} ข้อ ๑๐ ในกรณีความเสียหายเกิดขึ้นตามข้อ ๙ ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่ได้รับความเสียหายและหัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่ผู้นั้นสังกัดหรือผู้ซึ่งระเบียบนี้กำหนดให้เป็นผู้รับแจ้งตามข้อ ๙ (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) แล้วแต่กรณี มีอำนาจร่วมกันแต่งตั้งคณะกรรมการ

เงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๖ ในการดำเนินโครงการ แก้ไขปัญหาภัยแล้งของจังหวัดโดยทุจริตทำให้ทางราชการได้รับความเสียหาย จึงเป็นกรณีที่มีความเสียหายเกิดจากผลการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐหลายหน่วยงาน ซึ่งข้อ ๑๑^๕ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ กำหนดให้ผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการตามข้อ ๘^๖ หรือข้อ ๑๐^๗ บรรดาที่เกี่ยวข้องแล้วแต่กรณี ร่วมกันแต่งตั้งคณะกรรมการ ดังนั้น อธิบดีกรมการปกครองในฐานะหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ ที่ได้รับความเสียหาย และหัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่ผู้ทำให้เกิดความเสียหายสังกัดอยู่ ได้แก่ อธิบดีกรมชลประทาน และนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่เกี่ยวข้อง จึงมีอำนาจร่วมกันแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดในกรณีนี้

ประเด็นที่สอง กรมบัญชีกลางในฐานะหน่วยงานกลางที่ควบคุมและกำกับดูแลการเบิกจ่ายเงินงบกลางจะต้องเข้าร่วมในการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดในกรณีนี้ด้วยหรือไม่ เห็นว่า โดยที่พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ ซึ่งเป็นกฎหมายแม่บทที่ให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังในการกำหนดระเบียบหรือข้อบังคับว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการ ได้กำหนดบทนิยามคำว่า “เงินอุดหนุนราชการ” ในมาตรา ๔ ไว้ว่าหมายถึงความถึงเงินที่กระทรวงการคลังจ่ายและอนุญาตให้ส่วนราชการมีไว้ตามจำนวนที่เห็นสมควร เพื่ออุดหนุนเป็นค่าใช้จ่ายตามระเบียบหรือข้อบังคับของกระทรวงการคลัง จึงเห็นได้ว่า ตามกฎหมายดังกล่าว กระทรวงการคลังเป็นหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดหลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการ ซึ่งมีที่มาจากเงินงบประมาณ ตลอดจนควบคุมดูแลการเบิกจ่ายเงินดังกล่าวให้เป็นไปตามระเบียบหรือข้อบังคับของทางราชการเท่านั้น

เมื่อความในข้อ ๗ (๘)^๘ ของระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการ เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้กำหนดให้ที่ทำการปกครองจังหวัดซึ่งเป็นราชการบริหารส่วนภูมิภาคของกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย เป็นส่วนราชการที่มีวงเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน ดังนั้น หน้าที่ในการเบิกจ่ายเงินดังกล่าว รวมถึงความรับผิดชอบในกรณีที่เกิดจากเหตุบกพร่องหรือเกิดการทุจริตในการเบิกจ่ายเงินอุดหนุนราชการ จึงเป็นหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงของกรมการปกครอง และเมื่อกรมบัญชีกลาง

^๕ ข้อ ๑๑ ในกรณีที่เกิดความเสียหายแก่หน่วยงานของรัฐมากกว่าหนึ่งแห่ง และหรือความเสียหายเกิดจากผลการกระทำของเจ้าหน้าที่หลายหน่วยงาน ให้ผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการตามข้อ ๘ หรือข้อ ๑๐ บรรดาที่เกี่ยวข้อง แล้วแต่กรณี ร่วมกันแต่งตั้งคณะกรรมการ

^๖ ข้อ ๘ เมื่อเกิดความเสียหายแก่หน่วยงานของรัฐแห่งใด และหัวหน้าหน่วยงานของรัฐแห่งนั้นมีเหตุอันควรเชื่อว่าจะเกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐแห่งนั้น ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐดังกล่าวแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดขึ้นคณะหนึ่ง โดยไม่ชักช้า เพื่อพิจารณาเสนอความเห็นเกี่ยวกับผู้ต้องรับผิดและจำนวนค่าสินไหมทดแทนที่ผู้ต้องหาต้องชดใช้

คณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้มีจำนวนไม่เกินห้าคน โดยแต่งตั้งจากเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐแห่งนั้นหรือหน่วยงานของรัฐอื่นตามที่เห็นสมควร

กระทรวงการคลังอาจประกาศกำหนดว่าในกรณีความเสียหายที่เกิดขึ้นมีมูลค่าความเสียหายตั้งแต่จำนวนเท่าใด จะให้ผู้แทนของหน่วยงานของรัฐหน่วยงานใดเข้าร่วมเป็นกรรมการด้วยก็ได้

ในการแต่งตั้งคณะกรรมการ ให้กำหนดเวลาแล้วเสร็จของการพิจารณาของคณะกรรมการไว้ด้วย

^๗ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑๔, ข้างต้น

^๘ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๔, ข้างต้น

กระทรวงการคลัง มิได้เป็นผู้มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงในการเบิกจ่ายเงินทดรองราชการตามข้อ ๗ ของระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๖ จึงไม่มีอำนาจหน้าที่เข้าร่วมในการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดตามข้อหาเรื่องนี้

(นายอัษฎพร จารุจินดา)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
สิงหาคม ๒๕๕๖